

Pensioen en Verandering van Baan

In Juni 2006 is in verband met de jaarlijkse campagne van Pensioen kijker.nl een onderzoek gedaan naar wat er naar de mening van werknemers met hun pensioen gebeurt als ze van baan veranderen. Het onderzoek maakt deel uit van een groter onderzoek naar toekomstverwachtingen van en tevredenheid met pensioen- en AOW regelingen, opgezet door Netspar. Het onderzoek is uitgevoerd door CentERdata. De vragen zijn gesteld aan een representatieve steekproef van 678 Nederlandse werknemers van 25 jaar en ouder.¹

Hieronder worden de belangrijkste resultaten gepresenteerd. Ten eerste wordt voor elk van de (acht) gestelde vragen de verdeling van de antwoorden gepresenteerd in de vorm van een taartdiagram. Hierbij wordt ook gekeken naar het antwoord weet niet/ geen mening, omdat het juist een van de doelstellingen van het onderzoek is te kijken in hoeverre mensen op de hoogte zijn van de regelingen.

Ten tweede is onderzocht in hoeverre het gegeven antwoord samenhangt met bepaalde karakteristieken zoals leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, huishoudenssamenstelling, en inkomenscategorie. Hierbij is steeds afzonderlijk gekeken naar de samenhang van deze karakteristieken met het geven van een (ander) antwoord (dan weet niet/ geen mening), en naar de samenhang van deze karakteristieken met het gegeven antwoord, als dat een echt antwoord was (dus geen “weet niet/ geen mening”).

---

¹ Er is gewogen om te corrigeren voor non-respons.

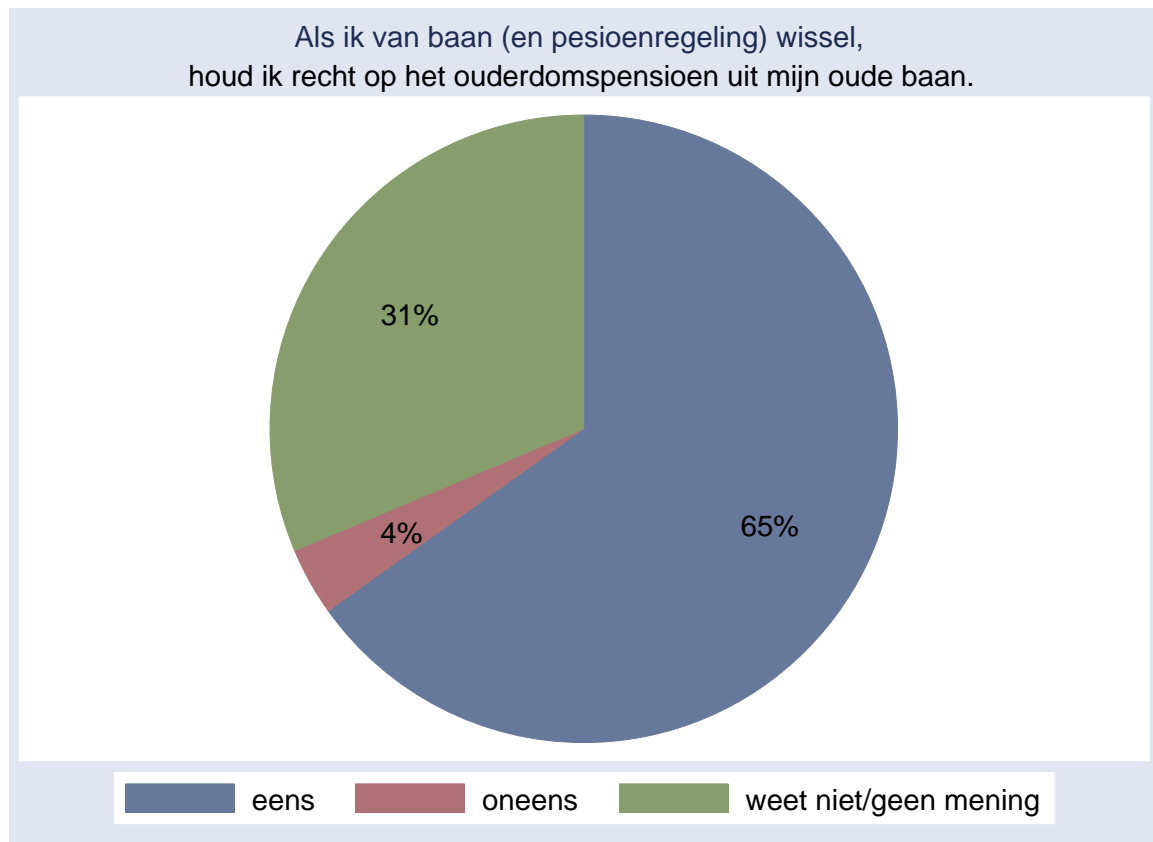
Vraag 1:

Geeft u alstublieft aan of het volgende van toepassing is voor uw huidige pensioenregeling. Als ik van baan (en pensioenregeling) wissel, houd ik recht op het ouderdomspensioen uit mijn oude baan

1 eens

2 oneens

3 weet niet/geen mening

Van de ondervraagden kan (of wil) 31% niet zeggen of ze het met deze stelling eens of oneens zijn. Met name de jongeren (jonger dan 35) en degenen met een laag inkomen (maandelijks persoonlijk netto-inkomen minder dan 1000€) geven vaker het antwoord weet niet/ geen mening.² Van degenen die een “echt” antwoord geven (d.w.z. eens of oneens), is de overgrote meerderheid van mening dat ze recht op het ouderdomspensioen uit de oude baan houden. Er is geen samenhang te ontdekken tussen het gegeven antwoord (eens dan wel oneens) en persoonskarakteristieken.

² Dit is gebaseerd op logit modellen, andere karakteristieken worden constant gehouden. We bedoelen hier dus: als je een jongere en een oudere vergelijkt met hetzelfde geslacht, opleidingsniveau en inkomen, dan geeft de jongere met significant grotere kans het antwoord weet niet/ geen mening. En als we iemand met een laag inkomen vergelijken met iemand met een hoog inkomen met hetzelfde geslacht, opleiding en leeftijd, dan geeft de degene met het lage inkomen met significant grotere kans het antwoord weet niet/ geen mening. Een soortgelijke interpretatie geldt bij alle andere vragen.

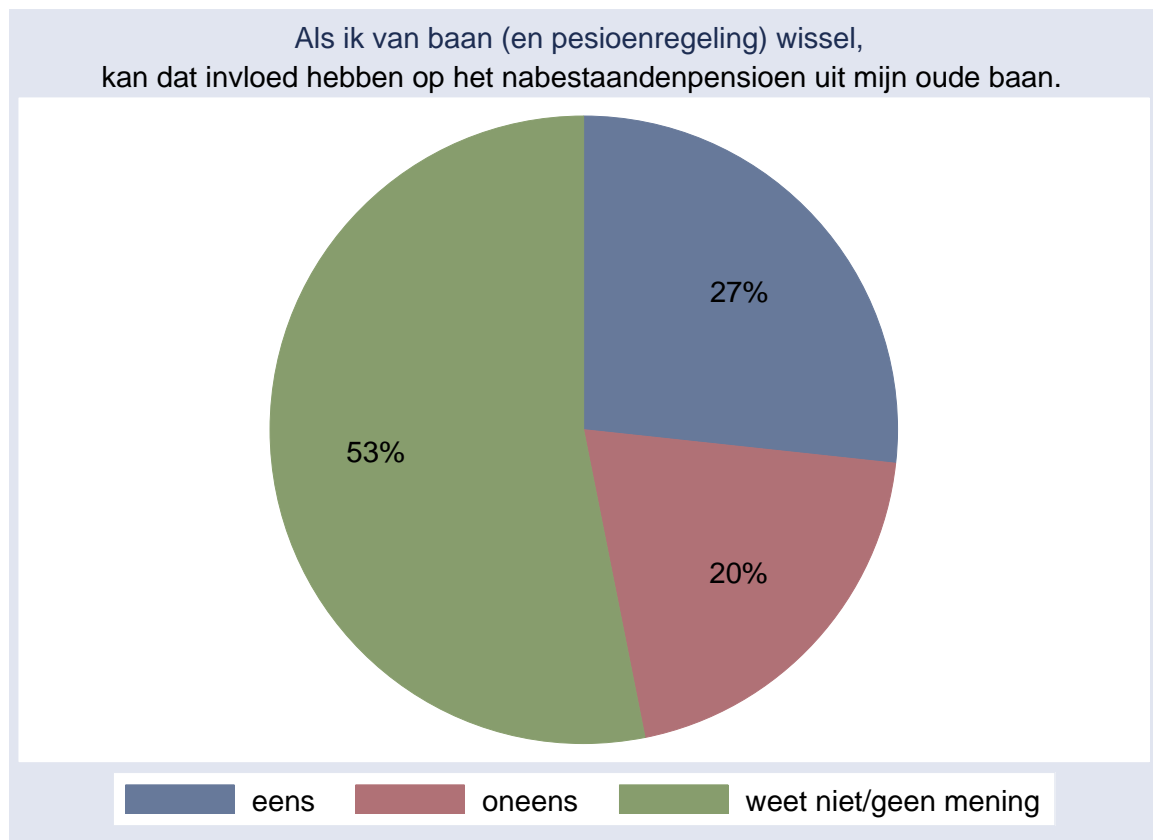
Vraag 2:

Als ik van baan (en pensioenregeling) wissel, kan dat invloed hebben op het nabestaandenpensioen uit mijn oude baan

- 1 eens
- 2 oneens
- 3 weet niet/geen mening

Het aantal respondent met antwoord weet niet/ geen mening vormt hier een kleine meerderheid. Zoals verwacht hebben degenen met partner en/of kinderen vaker een mening dan alleenstaanden zonder kinderen, al is het verschil niet groot – van degenen met partner en/of kinderen geeft nog altijd iets meer dan 50% het antwoord weet niet/ geen mening. Vrouwen geven met grotere kans het antwoord weet niet/ geen mening dan mannen. Hetzelfde geldt voor mensen met een huurwoning vergeleken met mensen met een koopwoning, en voor lage inkomens vergeleken met hoge inkomens. Enigszins verrassend zijn ook universitair opgeleiden minder goed op de hoogte dan respondenten met een andere opleiding.

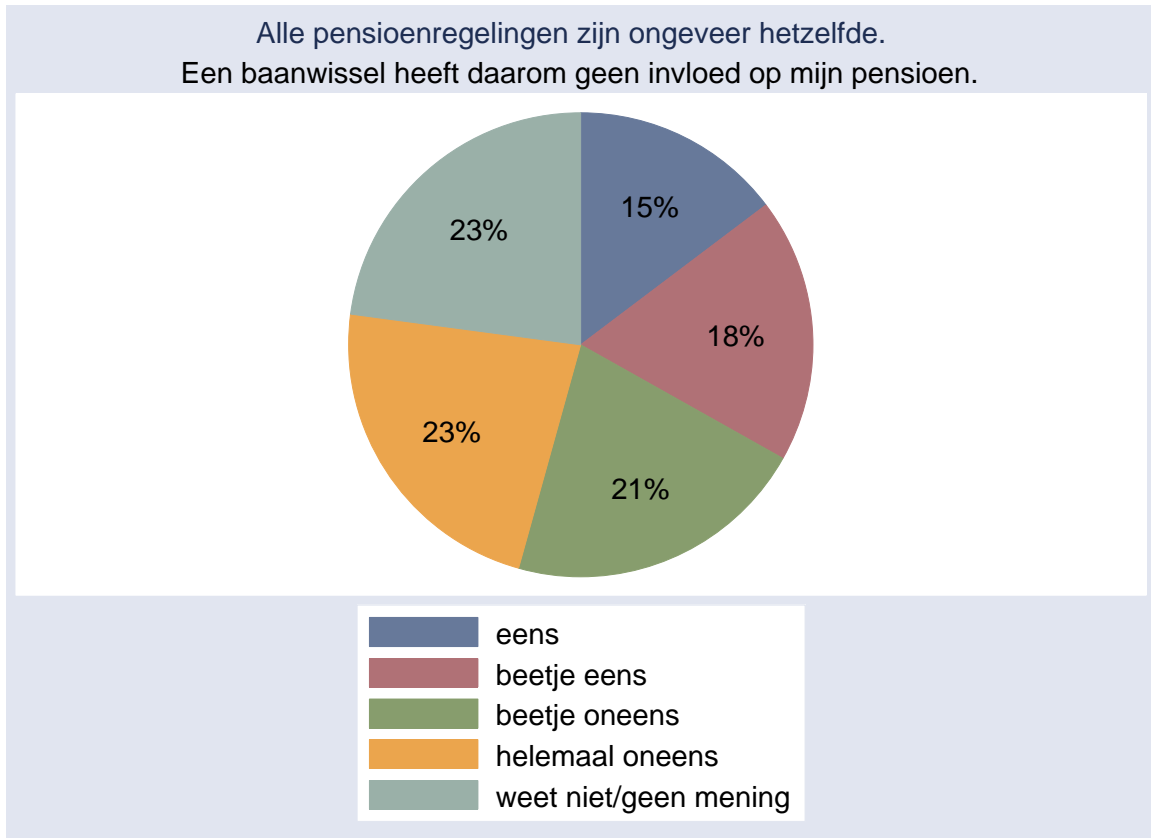
Van degenen die een mening hebben, denkt de meerderheid dat verandering van baan wel invloed kan hebben op het nabestaandenpensioen. Dit zijn met name de hoger opgeleiden. De leeftijdsgroep 45 jaar en ouder denkt relatief vaak dat wisseling van baan geen invloed heft op het nabestaandenpensioen.

Vraag 3

Alle pensioenregelingen zijn ongeveer hetzelfde. Een baanwissel heeft daarom geen invloed op mijn pensioen. Hiermee ben ik het...

- 1 eens
- 2 beetje eens
- 3 beetje oneens
- 4 helemaal oneens
- 5 weet niet/geen mening

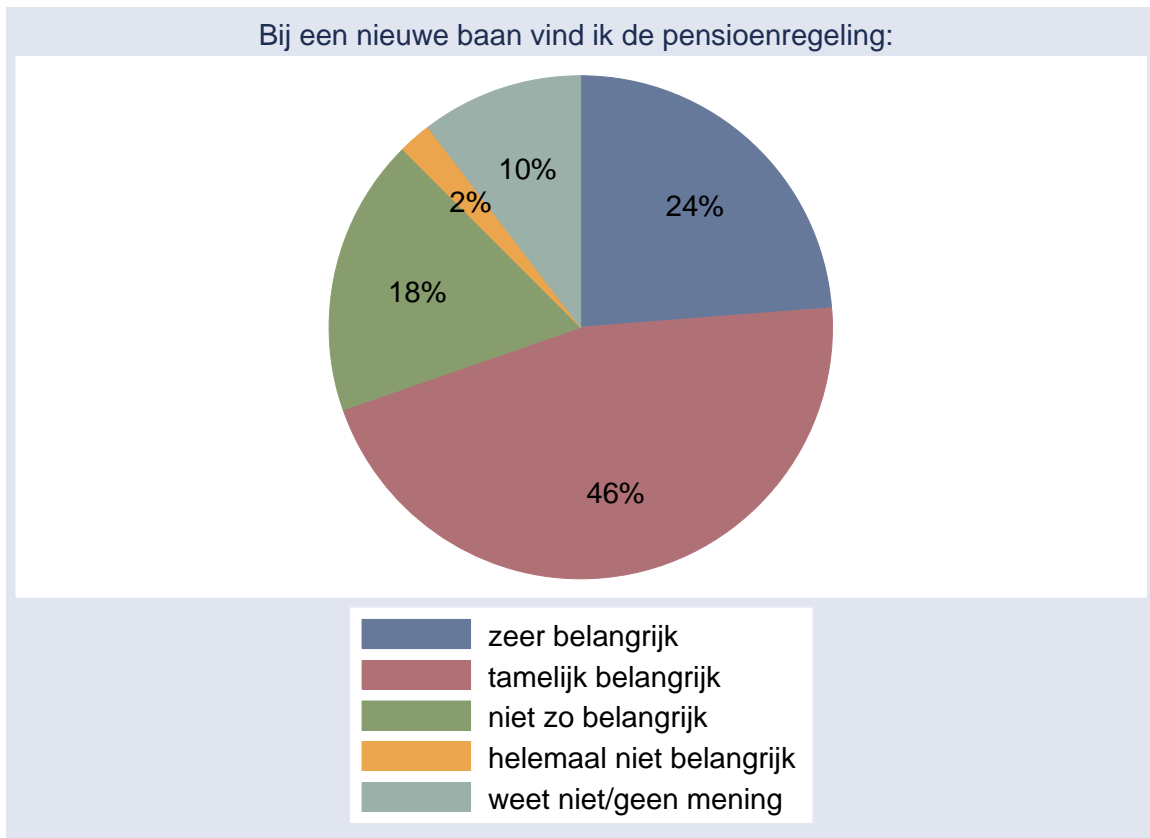

Het aantal respondent met antwoord weet niet/ geen mening is hier veel kleiner (23%) dan bij de eerdere vragen. Met name vrouwen en respondenten met een laag inkomen geven vaker dit antwoord. Van degenen die wel een mening hebben ligt de mening sterk uit elkaar, maar is een meerderheid het met de stelling een beetje of helemaal oneens. Hier valt geen significante samenhang te ontdekken met persoonlijke karakteristieken.

Vraag 4

Bij een nieuwe baan vind ik de pensioenregeling:

- 1 zeer belangrijk
- 2 tamelijk belangrijk
- 3 niet zo belangrijk
- 4 helemaal niet belangrijk
- 5 weet niet/geen mening

Slechts 10% geeft het antwoord weet niet/ geen mening. Dit lage percentage is wel te begrijpen, het gaat hier immers niet over feitelijke kennis, zodat het antwoord “weet niet” niet voor de hand ligt. De laagste inkomensgroepen geven vaker het antwoord weet niet/ geen mening dan anderen.

De overgrote meerderheid vindt de pensioenregeling bij een nieuwe baan tamelijk belangrijk of zeer belangrijk. Dit geldt met name voor ouderen (zoals verwacht), voor degenen met een middelbaar opleidingsniveau, en voor de hogere inkomens.³

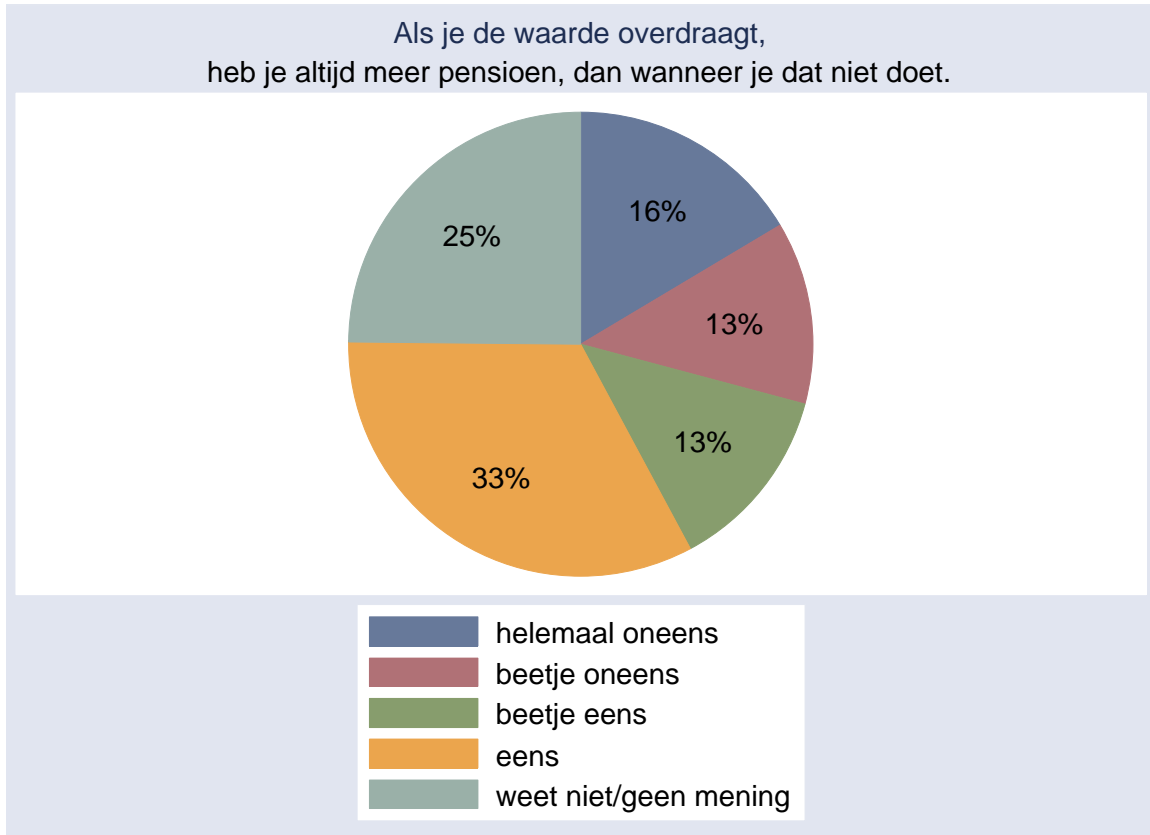
³ Dit is gebaseerd op een ordered logit model. Om precies te zijn: degenen ouder dan 45 jaar, degenen met middelbaar of hoger beroepsonderwijs, en degenen met persoonlijk netto maandinkomen boven 1000€ hebben een significant hogere kans op een antwoord als zeer belangrijk of tamelijk belangrijk.

Vraag 5 en Vraag 6

Als je van baan (en pensioenregeling) verandert, kun je je pensioen uit je vorige baan meenemen naar je nieuwe baan (dat heet waardeoverdracht).

Vraag 5: Als je de waarde overdraagt heb je altijd meer pensioen, dan wanneer je dat niet doet.

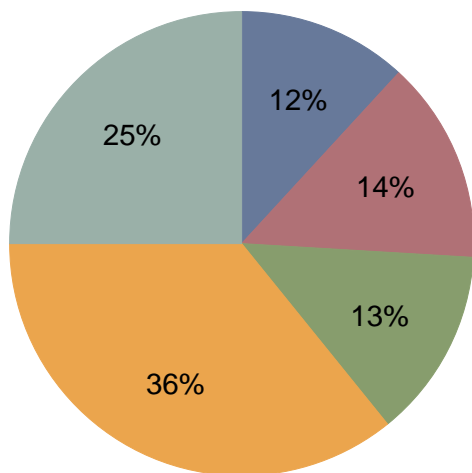
Vraag 6: Heb je geen last meer van pensioenbreuk.

Vraag 5 en 6 hebben vrijwel hetzelfde percentage antwoorden “weet niet/ geen mening,” en het zijn ook veelal dezelfde respondenten die bij de twee vragen dit antwoord geven. Met name respondenten met een laag inkomen geven bij deze vragen vaak het antwoord weet niet/ geen mening.

Voor beide vragen geldt dat van degenen die een “echt” antwoord geven, de meerderheid het wel een beetje eens of (helemaal) eens is met de gegeven stelling. Voor vraag 5 is hier geen samenhang met persoonskenmerken. Dit is anders voor vraag 6 – vrouwen, ouderen, en respondenten met een hoger inkomen zijn het er vaker mee eens dat pensioenoverdracht het probleem van een pensioenbreuk vermijdt.

Als je de waarde overdraagt,
heb je geen last meer van pensioenbreuk.

- helemaal oneens
- beetje oneens
- beetje eens
- eens
- weet niet/geen mening

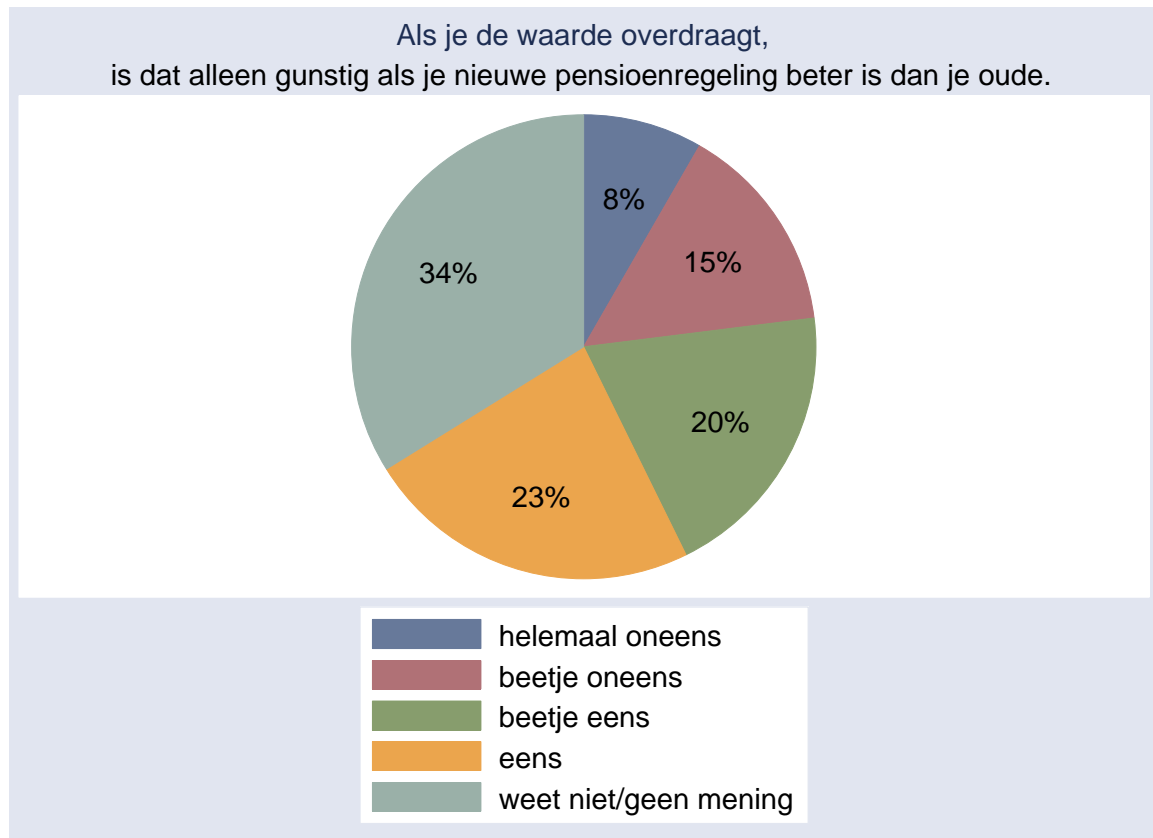
Vraag 7 en Vraag 8

Als je van baan (en pensioenregeling) verandert, kun je je pensioen uit je vorige baan meenemen naar je nieuwe baan (dat heet waardeoverdracht).

Als je de waarde overdraagt:

Vraag 7: Is dat alleen gunstig als je nieuwe pensioenregeling beter is dan je oude

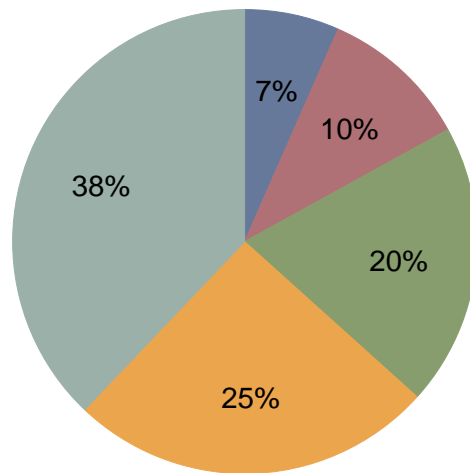
Vraag 8: Is dat alleen gunstig als je nieuwe regeling beter indexeert dan de oude

De laatste twee vragen geven een hoger percentage weet niet/ geen mening. Dat geldt met name voor de laatste vraag, waarin het begrip indexering ter sprake komt. Zoals verwacht geven vooral respondenten die het antwoord weet niet/ geen mening gaven op de vorige vragen ook nu weer dit antwoord. Dit zijn opnieuw met name mensen in de lagere inkomensgroepen. Dit keer geven echter ook vrouwen significant vaker het antwoord “weet niet/ geen mening” dan mannen.

Van degenen die een echt antwoord geven is de meerderheid het met beide stellingen (helemaal of een beetje) eens. De twee antwoorden zijn ook sterk (positief) gecorreleerd. Er is nauwelijks samenhang tussen de mate waarin iemand het met deze stellingen eens is en persoonlijke kenmerken.

Als je de waarde overdraagt,
is dat alleen gunstig als je nieuwe regeling beter indexeert dan de oude.

Conclusies

Uit de grote aantallen respondenten die het antwoord weet niet/ geen mening geven blijkt dat veel mensen niet goed op de hoogte zijn van belangrijke aspecten van de regelingen die te maken hebben met veranderingen in pensioenrechten in geval van baanwisseling. Met name geldt dit voor het nabestaandenpensioen, zelfs als we alleenstaanden buiten beschouwing laten. In de meeste gevallen zijn vooral vrouwen en mensen in de lagere inkomensgroepen geneigd weet niet/geen mening te antwoorden.

Onder degenen die een ander antwoord dan weet niet/ geen mening geven zijn de meningen vaak sterk verdeeld en is er geen duidelijke samenhang met persoonskenmerken te ontdekken. Mensen vinden de pensioenregeling van de nieuwe baan in het algemeen wel belangrijk. De overgrote meerderheid denkt (terecht) dat ze recht houden op het pensioen uit de oude baan en veel mensen denken dat een baanwissel geen invloed heeft op hun pensioen. Ook onderkennen de meeste mensen de voordelen van overdraagbaarheid van pensioenen.